

CHÍNH PHỦ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 123 /TTr-CP

Hà Nội, ngày 19 tháng 4 năm 2023

TỜ TRÌNH

Dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự¹

Kính gửi: Quốc hội.

Thực hiện Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015, được sửa đổi, bổ sung năm 2020; Nghị quyết số 50/2022/QH15 ngày 13/6/2022 của Quốc hội khóa XV về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2023, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2022. Chính phủ trình Quốc hội dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH LUẬT

Công trình quốc phòng và khu quân sự (CTQP và KQS) là tài sản nhà nước, giao cho Quân đội và chính quyền các cấp tổ chức xây dựng, quản lý, sử dụng, bảo vệ để phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Việc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp và toàn thể Nhân dân, nòng cốt là lực lượng quân đội.

Ngày 19/5/1994, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS (sau đây viết gọn là Pháp lệnh); quá trình triển khai thực hiện Pháp lệnh, công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đã đạt được những kết quả quan trọng, bảo đảm cho thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, góp phần tích cực vào củng cố, xây dựng thế trận khu vực phòng thủ, tăng cường tiềm lực quốc phòng để bảo vệ Tổ quốc và phát triển kinh tế - xã hội.

Tuy nhiên, sau 28 năm thực hiện, Pháp lệnh đã bộc lộ những vướng mắc, bất cập, một số nội dung chưa theo kịp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội và các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; đồng thời, một số nội dung quy định về hạn chế quyền con người, quyền công dân tại Pháp lệnh không phù hợp với quy định của Hiến pháp năm 2013. Do đó, đặt ra yêu cầu cần thiết phải xây dựng một đạo luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, cụ thể như sau:

1. Cơ sở chính trị

Từ năm 1995 đến nay, Đảng ta đã ban hành nhiều chủ trương, quan điểm

¹ Tờ trình này thay thế Tờ trình số 59/TTr-CP ngày 03/3/2023 của Chính phủ về dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự.

về bảo vệ Tổ quốc, xây dựng nền quốc phòng toàn dân, xây dựng thế trận chiến tranh nhân dân cần được tiếp tục thể chế hóa, như:

- Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 22/9/2008 của Ban chấp hành Trung ương (khóa X) về tiếp tục xây dựng các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thành khu vực phòng thủ vững chắc trong tình hình mới; Chỉ thị số 07-CT/TW ngày 03/10/2011 của Ban Bí thư về tăng cường lãnh đạo thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 22/9/2008, trong đó xác định: "*Quan tâm đầu tư ngân sách xây dựng sở chỉ huy, các công trình trong khu vực phòng thủ then chốt, căn cứ hậu cần, kỹ thuật bảo đảm cơ bản, vững chắc...*";

- Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 25/10/2013 của Ban chấp hành Trung ương (khóa XI) về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới; trong đó xác định: "*Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, quản lý của các cấp chính quyền đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, với lực lượng vũ trang, xác định rõ trách nhiệm của người đứng đầu các cấp ủy, chính quyền, tổ chức trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc*" và "*Tăng cường hơn nữa nguồn lực đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị,... cho quốc phòng....*". Kết luận số 31-KL/TW ngày 16/4/2018 của Bộ Chính trị về Chiến lược quân sự Việt Nam, theo đó: "*Bảo đảm ngân sách hằng năm, trung hạn, dài hạn để xây dựng khu vực phòng thủ,...*";

- Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 16/4/2018 của Bộ Chính trị (khóa XII) về Chiến lược quốc phòng Việt Nam, trong đó xác định nhiệm vụ, giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật về quốc phòng: "*Bổ sung, hoàn thiện hệ thống pháp luật, chính sách, cơ chế về quốc phòng...*";

- Kết luận số 64-KL/TW ngày 30/10/2019 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 22/9/2008 của Bộ Chính trị về tiếp tục xây dựng các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thành khu vực phòng thủ vững chắc trong tình hình mới, khẳng định: "*Tiếp tục huy động các nguồn lực, đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, phương tiện, trang bị quốc phòng, an ninh, công trình quốc phòng, khu vực quân sự, hệ thống phòng thủ dân sự đồng bộ, thống nhất*";

- Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã đề ra định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021-2030, như sau: "*Chủ động ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột từ sớm, từ xa; phát hiện sớm và xử lý kịp thời những yếu tố bất lợi, nhất là những yếu tố nguy cơ gây đột biến; đẩy mạnh đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch*"; Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng khẳng định một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong nhiệm kỳ Đại hội XIII là: "*Tăng cường tiềm lực quốc phòng...*";

Các chủ trương, quan điểm được Đảng đề ra tại các văn kiện nêu trên cần phải được tiếp tục cụ thể hóa đầy đủ, tạo cơ sở pháp lý để tổ chức thực hiện bảo đảm chặt chẽ, trong đó có việc hoàn thiện pháp luật về công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS để góp phần tăng cường tiềm lực quốc phòng, xây dựng củng cố vững chắc nền quốc phòng toàn dân, gắn kết chặt chẽ với phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

2. Cơ sở pháp lý

Khoản 2 Điều 14 Hiến pháp năm 2013 quy định: "*Quyền con người, quyền công dân chỉ có thể bị hạn chế theo quy định của luật trong trường hợp cần thiết vì lý do quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, đạo đức xã hội, sức khỏe của cộng đồng*". Việc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS có các quy định hạn chế quyền đi lại, hoạt động của cá nhân, tổ chức trong một số trường hợp nhất định, hiện nay chỉ được quy định tại các văn bản dưới luật²; vì vậy, cần xây dựng Dự án Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (sau đây viết gọn là Dự án Luật) để bảo đảm phù hợp với quy định của Hiến pháp.

Luật Quốc phòng năm 2018 quy định về nền quốc phòng toàn dân, phòng thủ quân khu, khu vực phòng thủ: "*Nền quốc phòng toàn dân là sức mạnh quốc phòng của đất nước, được xây dựng trên nền tảng chính trị, tinh thần, nhân lực, vật lực, tài chính, mang tính chất toàn dân, toàn diện, độc lập, tự chủ, tự cường*" (khoản 1 Điều 7); "*Xây dựng thực lực, tiềm lực quốc phòng; xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh, có sức chiến đấu cao, làm nòng cốt bảo vệ Tổ quốc*", "*Xây dựng phòng thủ quân khu, khu vực phòng thủ vững chắc toàn diện, hợp thành phòng thủ đất nước...*" (điểm b và điểm đ khoản 2 Điều 7); "*Chỉ đạo hướng dẫn, phối hợp xây dựng khu vực phòng thủ thành thể liên hoàn, vững chắc toàn diện...*", "*Chỉ đạo hướng dẫn, phối hợp địa phương kết hợp kinh tế - xã hội với quốc phòng, quốc phòng với kinh tế - xã hội trong lập quy hoạch, kế hoạch, dự án và tham gia thẩm định theo thẩm quyền...*" (điểm d và đ khoản 2 Điều 8); "*Xây dựng tiềm lực về chính trị, tinh thần, kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học và công nghệ, quân sự, an ninh, đối ngoại; ...*" (điểm b khoản 2 Điều 9). Để xây dựng, củng cố, tăng cường tiềm lực quốc phòng, xây dựng khu vực phòng thủ vững chắc, đồng bộ, thống nhất theo quy định tại Luật Quốc phòng, cần thiết

² Pháp lệnh số 32-L/CTN ngày 19/5/1994 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về Bảo vệ CTQP và KQS; Nghị định số 04/CP ngày 16/01/1995 của Chính phủ ban hành Quy chế bảo vệ CTQP và KQS; Nghị định số 148/2006/NĐ-CP ngày 04/12/2006 của Chính phủ về quy hoạch, xây dựng, quản lý và bảo vệ Vành đai an toàn các kho đạn dược, vật liệu nổ, nhà máy sản xuất đạn dược, vật liệu nổ do Bộ Quốc phòng quản lý; Nghị định số 30/2011/NĐ-CP ngày 06/5/2011 của Chính phủ về quản lý và bảo vệ hành lang an toàn kỹ thuật của hệ thống anten quân sự; Quyết định số 2412/QĐ-TTg ngày 19/12/2011 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tổng thể bố trí quốc phòng kết hợp phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn cả nước giai đoạn 2011-2020; Thông tư số 175/2013/TT-BQP ngày 05/9/2013 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

phải ban hành đạo luật chuyên ngành để tạo cơ sở pháp lý trong công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

3. Cơ sở thực tiễn

Sau 28 năm thực hiện, Pháp lệnh đã bộc lộ một số vướng mắc, bất cập, như: Việc xác định phạm vi, ranh giới bảo vệ của CTQP và KQS chưa được quy định cụ thể, rõ ràng; còn xảy ra hiện tượng lấn chiếm, xâm canh trái phép vào phạm vi được giao quản lý, bảo vệ; công tác phối hợp giữa các địa phương với Bộ Quốc phòng và các đơn vị Quân đội trong xác định phạm vi, ranh giới để tổ chức quản lý, bảo vệ chưa được triển khai đồng bộ; việc xây dựng các quy hoạch, cấp phép hoạt động ở một số dự án phát triển kinh tế - xã hội và công tác quản lý người nước ngoài cư trú ở một số địa phương, khu vực có liên quan đến CTQP và KQS chưa chặt chẽ;... Những bất cập nêu trên đặt ra yêu cầu phải xây dựng Luật để tạo cơ sở pháp lý cao hơn và giải quyết kịp thời các vướng mắc, bất cập thực tế phát sinh.

Bên cạnh đó, thời gian qua, hệ thống văn bản quy phạm pháp luật tiếp tục được ban hành mới hoặc sửa đổi, bổ sung; trong đó, có nhiều nội dung liên quan đến công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (như Luật Đất đai năm 2013; Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017; Luật Quy hoạch năm 2017; Luật Đầu tư năm 2020; Luật Xây dựng năm 2014, được sửa đổi bổ sung năm 2020...). Tuy nhiên, do Pháp lệnh được ban hành từ năm 1994, nên có nhiều nội dung quy định không còn phù hợp, cần nghiên cứu sửa đổi, bổ sung để bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật hiện hành.

Vì vậy, việc xây dựng Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS là cần thiết nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật về quốc phòng, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO VIỆC XÂY DỰNG LUẬT

1. Mục đích

- Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân trong tổ chức thực hiện xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận chiến tranh nhân dân để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc trong tình hình mới.

- Tăng cường các biện pháp quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; xây dựng chính sách hỗ trợ, ưu tiên các chương trình đầu tư để phát triển kinh tế - xã hội đối với địa phương, cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân tại địa bàn bị ảnh hưởng lớn về phát triển kinh tế - xã hội, hạn chế đầu tư nước ngoài; chính sách

đối với các khu vực bị hạn chế về quyền sử dụng đất và các quyền, lợi ích hợp pháp khác do yêu cầu quản lý, bảo vệ, bảo đảm an toàn cho CTQP và KQS.

- Thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật có liên quan, tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội và bảo đảm quốc phòng, an ninh.

2. Quan điểm chỉ đạo

- Tiếp tục thể chế hóa chủ trương, quan điểm của Đảng về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc, nhiệm vụ quân sự, quốc phòng trong tình hình mới.

- Bảo đảm sự phù hợp với Hiến pháp, đồng bộ, thống nhất với Luật Quốc phòng và các luật có liên quan.

- Nâng cao tính chủ động, hiệu quả trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; kết hợp hài hòa giữa hoạt động quản lý, bảo vệ với phát triển kinh tế - xã hội; đồng thời, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người dân nhằm củng cố, tăng cường sức mạnh quốc phòng trong quá trình phát triển của đất nước.

- Kế thừa và phát triển các quy định của pháp luật hiện hành về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đã được thực tiễn kiểm nghiệm thấy phù hợp; đồng thời, bổ sung những nội dung mới để điều chỉnh, giải quyết những vấn đề đặt ra trong giai đoạn hiện nay và những năm tiếp theo.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ ÁN LUẬT

Dự án Luật được xây dựng theo đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, cụ thể:

- Tổng kết, đánh giá thi hành Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS.

- Lập hồ sơ đề nghị xây dựng Dự án Luật, báo cáo và được Quốc hội thông qua tại Nghị quyết số 50/2022/QH15 ngày 13/6/2022.

- Đăng tải dự thảo Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS trên Cổng thông tin điện tử Chính phủ và Cổng thông tin điện tử Bộ Quốc phòng.

- Tổ chức khảo sát, hội thảo tại 06 tỉnh, thành phố thuộc 03 miền; lấy ý kiến tham gia của 48 bộ, ngành, địa phương và xin ý kiến rộng rãi của các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp và nhân dân trong và ngoài nước đối với Dự án Luật.

- Tổ chức rà soát quy định của Dự án Luật với các luật và Điều ước quốc tế có liên quan mà nước CHXHCN Việt Nam là thành viên để đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp, tính thống nhất, đồng bộ của Dự án Luật.

- Bộ Tư pháp đã thẩm định Dự án Luật tại Báo cáo số 245/BCTĐ-BTP ngày 30/12/2022.

- Ngày 23/02/2023, tại Phiên họp chuyên đề xây dựng pháp luật, Chính phủ đã thảo luận, thống nhất thông qua dự thảo Luật (Nghị quyết số 27/NQ-CP ngày 28/02/2023).

- Ngày 03/3/2023, Chính phủ có Tờ trình số 59/TTr-CP trình Quốc hội kèm theo hồ sơ dự án Luật; ngày 16/3/2023, tại Phiên họp lần thứ 21, Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XV đã cho ý kiến về dự án Luật và có Thông báo kết luận số 2114/TB-TTKQH ngày 24/3/2023 của Tổng Thư ký Quốc hội. Sau khi nghiên cứu Thông báo số 2114/TB-TTKQH và Báo cáo thẩm tra sơ bộ số 891/BC-UBQPAN15 ngày 15/3/2023 của Ủy ban Quốc phòng và An ninh về dự án Luật; Chính phủ hoàn chỉnh hồ sơ dự án Luật trình Quốc hội.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO LUẬT

1. Bố cục dự thảo Luật: Gồm 06 chương, 34 điều, được bố cục như sau:

Chương I. Quy định chung, gồm 07 điều (từ Điều 1 đến Điều 7);

Chương II. Quản lý CTQP và KQS, gồm 07 điều (từ Điều 8 đến Điều 14);

Chương III. Bảo vệ CTQP và KQS, gồm 09 điều (từ Điều 15 đến Điều 23);

Chương IV. Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân và chế độ chính sách, kinh phí bảo đảm trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, gồm 04 điều (từ Điều 24 đến Điều 27);

Chương V. Quản lý nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, gồm 06 điều (từ Điều 28 đến Điều 33);

Chương VI. Điều khoản thi hành, gồm 01 điều (Điều 34).

2. Nội dung cơ bản của dự thảo Luật

Nội dung của Dự thảo Luật được xây dựng trên cơ sở 04 nhóm chính sách đã được Quốc hội thông qua tại Nghị quyết số 50/2022/QH15 ngày 13/6/2022 và chỉ đạo của Chính phủ tại Nghị quyết số 22/NQ-CP ngày 28/02/2022, gồm:

Chính sách 1: Hoàn thiện quy định về xác định phạm vi bảo vệ công trình quốc phòng, khu quân sự và nội dung quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự.

Chính sách 2: Chế độ quản lý, bảo vệ đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn, vành đai an toàn kho đạn dược, hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống anten quân sự của các CTQP và KQS.

Chính sách 3: Chuyển đổi mục đích sử dụng, phá dỡ, di dời CTQP và KQS.

Chính sách 4: Chính sách đối với địa phương, cơ quan, tổ chức, hộ gia

đình, cá nhân tại địa bàn, khu vực bị ảnh hưởng do yêu cầu của công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

Trên cơ sở các chính sách được thông qua, Dự thảo Luật được xây dựng với các nội dung cơ bản như sau:

a) Quy định chung (Chương I)

- Về phạm vi điều chỉnh (Điều 1): Dự thảo Luật điều chỉnh về các nội dung: Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chế độ, chính sách; quyền, nghĩa vụ, trách nhiệm của cơ quan, đơn vị, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân liên quan đến hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

Dự thảo Luật chỉ điều chỉnh về công tác quản lý, bảo vệ đối với CTQP và KQS hiện hữu. Nội dung về quy hoạch, đầu tư xây dựng CTQP và KQS được thực hiện theo quy định của pháp luật về quy hoạch, đầu tư, đầu tư công, xây dựng và pháp luật có liên quan.

- Về giải thích từ ngữ (Điều 2): Trên cơ sở kế thừa các khái niệm được quy định tại các nghị định của Chính phủ (Nghị định số 04-CP, Nghị định số 148/2006/NĐ-CP và Nghị định số 30/2011/NĐ-CP), Dự thảo Luật điều chỉnh, bổ sung một số khái niệm trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, như: "*Công trình quốc phòng*", "*Khu quân sự*", "*Kho đạn dược*", "*Hệ thống anten quân sự*", "*Khu vực cấm*", "*Khu vực bảo vệ*", "*Vành đai an toàn*", "*Phạm vi bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự*", "*Công trình lưỡng dụng*"... nhằm làm rõ hơn nội hàm các khái niệm, làm cơ sở để xác định phạm vi, nội dung quản lý, bảo vệ.

- Nguyên tắc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 3): Trên cơ sở nghiên cứu quy định tại Điều 5 Pháp lệnh, Dự thảo Luật phát triển, bổ sung quy định các nguyên tắc như sau: (i) Tuân thủ Hiến pháp và pháp luật; bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân; (ii) Kết hợp chặt chẽ giữa yêu cầu quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự với yêu cầu xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội; phải gắn liền với việc bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, khoáng sản, môi trường, di tích lịch sử văn hoá, danh lam thắng cảnh; (iii) Thống nhất theo quy hoạch, kế hoạch được phê duyệt, bảo đảm đúng mục đích, phù hợp với từng loại, nhóm, có hiệu quả theo quy định của Luật này và pháp luật có liên quan; (iv) Bảo đảm bí mật, an toàn và duy trì tuổi thọ, công năng sử dụng cho từng công trình theo yêu cầu thiết kế; quản lý chặt chẽ đất quốc phòng, các thiết bị, vật tư chuyên dùng của công trình quốc phòng và khu quân sự theo quy định của pháp luật về bảo vệ bí mật nhà nước và pháp luật có liên quan; (v) Mọi công trình quốc phòng và khu quân sự phải được quản lý, bảo

vệ theo quy định của Luật này, pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công và pháp luật có liên quan. Công trình lưỡng dụng sử dụng cho mục đích dân sự được quản lý, sử dụng theo quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công; trường hợp sử dụng cho mục đích quân sự, quốc phòng thì được quản lý, bảo vệ theo quy định của Luật này; (vi) Phù hợp với các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên; thỏa thuận giữa Việt Nam và các nước láng giềng về quản lý biên giới; (vii) Mọi hành vi vi phạm pháp luật về quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự được xử lý theo quy định của pháp luật. Việc phát triển, bổ sung như trên nhằm bảo đảm sát với thực tiễn, yêu cầu của công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

- Chính sách của Nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 4): Dự thảo Luật bổ sung quy định một số chính sách cơ bản của Nhà nước về công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS so với Pháp lệnh; vì: Pháp lệnh quy định chưa rõ ràng nội dung này (chi tiết nêu tại báo cáo đánh giá tác động chính sách); đồng thời, việc bổ sung trên nhằm tạo cơ sở pháp lý để các ban, bộ, ngành, địa phương và các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng triển khai thực hiện hiệu quả.

- Phân loại, phân nhóm CTQP và KQS (Điều 5): Theo chính sách đã được Quốc hội thông qua, Dự thảo Luật quy định tiêu chí về phân loại, phân nhóm CTQP và KQS; phân loại cụ thể thành 4 loại (A, B, C, D) theo chức năng nhiệm vụ, mục đích sử dụng; phân nhóm thành thành 4 nhóm (Nhóm đặc biệt, I, II, III) theo tính chất quan trọng, yêu cầu quản lý, bảo vệ; từng loại được phân thành các nhóm cụ thể. Việc phân loại, phân nhóm trên làm cơ sở để xác định phạm vi bảo vệ và các nội dung, chế độ quản lý, bảo vệ đối với từng loại, nhóm CTQP và KQS.

- Các quy định về phân loại, phân nhóm tác động đến quyền con người, quyền công dân, nội dung này hiện đang được quy định tại Nghị định số 04/CP của Chính phủ, Thông tư số 175/2013/TT-BQP của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng. Nay cần phải quy định tại Dự thảo Luật để bảo đảm phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 14 Hiến pháp.

- Việc bổ sung phân loại chung cho CTQP và KQS; thay đổi tên và tiêu chí phân loại, phân nhóm, vì: Trong quá trình nghiên cứu, hoàn chỉnh Dự thảo Luật, khi trình bày tách riêng quy định phân loại đối với CTQP, KQS thì hai nội dung này cơ bản trùng lặp về tên gọi và các quy định về cách xác định tiêu chí để phân loại, do chức năng nhiệm vụ, mục đích sử dụng của CTQP và KQS có nhiều yếu tố giống nhau và có tính chất tương đồng. Việc thay đổi như trên bảo đảm sắp xếp danh mục CTQP và KQS cụ thể sát với thực tế, không bỏ sót các

đối tượng cần phân loại và không làm thay đổi về bản chất theo Đề cương đề nghị xây dựng Luật.

Dự thảo Luật giao Chính phủ quy định chi tiết loại, nhóm CTQP, KQS, và CTQP, KQS thuộc danh mục bí mật của Nhà nước không thể quy định chi tiết tại dự thảo Luật.

- Những hành vi bị nghiêm cấm (Điều 6), Dự thảo Luật quy định những hành vi bị nghiêm cấm làm cơ sở để quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, bảo vệ bí mật nhà nước.

b) Về nội dung quản lý CTQP và KQS (Chương II), Dự thảo Luật quy định về các nội dung cơ bản sau:

- Lập hồ sơ quản lý CTQP và KQS, quy định cụ thể: Thành phần hồ sơ quản lý; trách nhiệm lập hồ sơ quản lý; đồng thời, giao Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định việc lập, lưu trữ, quản lý, sử dụng hồ sơ.

- Sử dụng, bảo quản, bảo trì CTQP và KQS, quy định cụ thể: Việc quản lý, sử dụng CTQP và KQS phải đúng mục đích, phù hợp với từng loại, nhóm theo kế hoạch do cấp có thẩm quyền phê duyệt; Công trình quốc phòng Loại A trong thời bình được bảo quản, bảo trì thường xuyên hoặc niêm cất, lấp phủ; khi có yêu cầu nhiệm vụ thì tiến hành mở niêm cất, lấp phủ; Công trình quốc phòng được bảo quản, bảo trì thường xuyên và định kỳ nhằm duy trì khả năng sử dụng theo công năng, nhiệm vụ và bảo đảm tuổi thọ; đồng thời, Luật giao Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết.

- Chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS, quy định về nguyên tắc; các trường hợp CTQP và KQS được chuyển đổi mục đích sử dụng; thẩm quyền quyết định chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS; bồi thường, hỗ trợ khi chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS. Về trình tự, thủ tục cụ thể việc chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS, Luật giao Chính phủ quy định chi tiết.

- Phá dỡ, di dời CTQP và KQS, quy định cụ thể các trường hợp được phá dỡ, di dời; thẩm quyền quyết định; kinh phí thực hiện. Về trình tự, thủ tục cụ thể việc phá dỡ, di dời CTQP và KQS, Luật giao Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết.

- Tổ chức quản lý CTQP và KQS, Dự thảo Luật giao Bộ Quốc phòng, các ban, bộ, ngành Trung ương và UBND các địa phương tổ chức quản lý theo từng loại, nhóm CTQP và KQS.

c) Bảo vệ CTQP và KQS (Chương III), Dự thảo Luật quy định về các nội dung gồm:

- Về nội dung bảo vệ CTQP và KQS, quy định cụ thể: Xác định phạm vi

bảo vệ; xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch bảo vệ, phòng chống các hành vi xâm hại đến an toàn, bí mật của CTQP và KQS; phòng chống thiên tai, hỏa hoạn; xây dựng đơn vị, địa bàn an toàn.

- Xác định phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, quy định cách xác định phạm vi khu vực cấm; phạm vi khu bảo vệ; phạm vi khu vành đai an toàn; phạm vi vành đai an toàn kho đạn dược và phạm vi hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống anten quân sự theo các tiêu chí, những nguyên tắc cơ bản và quy định giới hạn tối đa để làm cơ sở xác định phạm vi bảo vệ cụ thể phù hợp với từng loại, nhóm, đáp ứng với yêu cầu quản lý, bảo vệ và bảo đảm những nội dung liên quan đến hạn chế quyền con người, quyền công dân.

Ngoài ra, Dự thảo Luật quy định phạm vi bảo vệ của CTQP và KQS Nhóm III thuộc Loại A và Nhóm III thuộc D chỉ xác định khu vực cấm, không xác định khu vực bảo vệ và vành đai an toàn; đồng thời, giao Chính phủ quy định chi tiết các nội dung trên.

- Về chế độ bảo vệ đối với khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn, hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống anten quân sự, quy định cụ thể: Các hoạt động trong khu vực cấm, khu vực bảo vệ, khu vực vành đai an toàn, vành đai an toàn kho đạn dược và hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống anten quân sự; đồng thời, Luật giao Chính phủ quy định chi tiết về thẩm quyền, trình tự thủ tục cho phép các hoạt động được thực hiện trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

- Về xử lý công trình, vật kiến trúc; quản lý, sử dụng đất, mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, quy định các trường hợp phải thực hiện chuyển đổi mục đích sử dụng hoặc di dời, phá dỡ để bảo đảm an toàn cho CTQP và KQS được bồi thường, hỗ trợ hoặc phải chịu mọi chi phí liên quan và bị xử lý theo quy định của pháp luật (phụ thuộc vào tính hợp pháp hay bất hợp pháp của công trình, vật kiến trúc); quản lý sử dụng đất, mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS; việc bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đối với các trường hợp bị thu hồi đất hoặc di dời, phá dỡ công trình.

- Lực lượng bảo vệ CTQP và KQS, quy định gồm: Lực lượng của Bộ Quốc phòng; lực lượng của Bộ Công an phối hợp tham gia bảo vệ; lực lượng bảo vệ của bộ, ngành, địa phương được giao quản lý, sử dụng, bảo vệ công trình quốc phòng; đồng thời, quy định cụ thể nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng bảo vệ CTQP và KQS thuộc Bộ Quốc phòng, lực lượng thuộc Bộ Công an và lực lượng thuộc cơ quan, tổ chức, địa phương.

Dự thảo Luật quy định: (i) Người đứng đầu ban, bộ, ngành trung ương, địa phương không thuộc quy định tại khoản 2 Điều này có trách nhiệm tổ chức lực lượng trong biên chế bảo vệ công trình quốc phòng được giao quản lý, sử dụng;

(ii) Trường hợp các ban, bộ, ngành trung ương không tổ chức được lực lượng bảo vệ công trình sơ tán thời chiến của mình thì bàn giao cho Bộ Quốc phòng bố trí lực lượng quân sự địa phương trực tiếp bảo vệ trong thời bình; khi có tình huống chiến tranh, Bộ Quốc phòng bàn giao cho các ban, bộ, ngành trung ương sử dụng và bảo vệ. Các ban, bộ, ngành trung ương vẫn thực hiện quản lý theo quy định tại Luật này trong thời bình và thời chiến.

d) Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân và chế độ chính sách, kinh phí bảo đảm trong hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Chương IV), Dự thảo Luật quy định: (1) Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; (2) Chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; (3) Chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân (4) Kinh phí bảo đảm cho hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

Quy định tại Dự thảo Luật về quyền và nghĩa vụ của cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân về tổ chức sản xuất, kinh doanh, xây dựng, khai thác tại khu vực liên quan đến quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; nội dung cơ bản về chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chính sách hỗ trợ, ưu tiên các chương trình đầu tư đối với địa phương bị ảnh hưởng lớn về phát triển kinh tế - xã hội, hạn chế đầu tư nước ngoài; chính sách hỗ trợ đối với người dân tại khu vực bị hạn chế về quyền sử dụng đất và các quyền, lợi ích hợp pháp khác do yêu cầu quản lý, bảo vệ, bảo đảm an toàn cho CTQP và KQS. Trên cơ sở nội dung cơ bản về chế độ, chính sách tại Dự thảo Luật, giao Chính phủ quy định chi tiết về chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; chế độ chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân để làm cơ sở pháp lý cho thực hiện; bảo đảm hài hòa giữa quyền và lợi ích của người dân và lợi ích quốc gia, dân tộc.

đ) Quản lý nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Chương V)

Dự thảo Luật quy định trách nhiệm quản lý nhà nước của Chính phủ, Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, các bộ, ngành ở Trung ương, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận trong thực hiện quản lý, bảo vệ CTQP và KQS. Trong đó:

- Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định của Hiến pháp và pháp luật có liên quan.

- Bộ Quốc phòng chịu trách nhiệm trước Chính phủ thực hiện quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

- Bộ Công an phối hợp với Bộ Quốc phòng xây dựng, triển khai các kế hoạch để phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn các hoạt động thu thập thông tin trái phép, phá hoại CTQP và KQS.

- Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan khác ở Trung ương và hội đồng nhân dân, ủy ban nhân dân các cấp theo chức năng, nhiệm vụ được giao phối hợp với Bộ Quốc phòng quản lý nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

V. TÍNH THỐNG NHẤT CỦA DỰ THẢO LUẬT VỚI CÁC VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT TRONG CÙNG LĨNH VỰC VÀ CÁC LĨNH VỰC CÓ LIÊN QUAN ĐẾN NỘI DUNG DỰ THẢO LUẬT

Về cơ bản, các nội dung quy định tại dự thảo Luật bảo đảm phù hợp, thống nhất và không trái với quy định tại các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành có liên quan. Các nội dung trong dự án Luật sẽ không thay thế các luật hiện hành mà sẽ bổ sung hoàn thiện hệ thống pháp luật; việc thực hiện các biện pháp quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, quyền và nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân và trách nhiệm của các cơ quan nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS được thực hiện theo quy định của Luật này và pháp luật khác có liên quan không trái với quy định của Luật này.

VI. TÍNH TƯƠNG THÍCH CỦA DỰ THẢO LUẬT VỚI ĐIỀU ƯỚC QUỐC TẾ CÓ LIÊN QUAN MÀ NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM LÀ THÀNH VIÊN

Cơ quan soạn thảo đã nghiên cứu các quy định tại Công ước quốc tế về các quyền dân sự, chính trị; các Công ước về quyền con người mà Việt nam tham gia, các điều ước quốc tế về thương mại tự do mà Việt Nam là thành viên, để Dự án Luật bảo đảm phù hợp với quy định của các điều ước quốc tế về quyền không bị giới hạn và những quyền có thể bị giới hạn trong thực hiện các hoạt động tại phạm vi bảo vệ CTQP và KQS.

Trên đây là Tờ trình dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự, Chính phủ kính trình Quốc hội./.

Xin gửi kèm theo Tờ trình này các tài liệu sau: (1) Dự thảo Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; (2) Báo cáo của Chính phủ tiếp thu, giải trình ý kiến của Ủy ban Thường vụ quốc hội đối với dự án Luật; (3) của Báo cáo thẩm định dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự số 245/BCTĐ-BTP ngày 31/12/2022 của Bộ Tư pháp; (4) Báo cáo của Bộ Quốc phòng giải trình, tiếp thu ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp; (5) Báo cáo rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến dự thảo Luật;

(6) Báo cáo của Bộ Quốc phòng đánh giá tác động chính sách dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; (7) Bản đánh giá thủ tục hành chính trong dự thảo Luật; (8) Báo cáo lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong xây dựng dự án Luật; (9) Báo cáo tổng hợp tiếp thu giải trình ý kiến các bộ, ngành, địa phương; (10) Báo cáo của Bộ Quốc phòng tổng kết thực hiện Pháp lệnh Bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; (11) Nghị quyết Phiên họp chuyên đề về xây dựng pháp luật tháng 02 năm 2023 số 27/NQ-CP ngày 28/02/2023 của Chính phủ; (12) Dự thảo Nghị định quy định chi tiết Luật.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Văn phòng Trung ương Đảng;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Văn phòng Quốc hội;
- Ủy ban QP và AN của Quốc hội;
- Ủy ban Pháp luật của Quốc hội;
- Bộ Quốc phòng;
- Bộ Tư pháp;
- VPCP: BTCN, các PCN, các Vụ, Cục: CN, KTTT, NC, NN, TCCV, KGVX, KSTT;
- Lưu: VT, PL.

TM. CHÍNH PHỦ
TUQ. THỦ TƯỚNG
BỘ TRƯỞNG BỘ QUỐC PHÒNG

Đã ký

Đại tướng Phan Văn Giang